

Viborg, den 11. november 2009
/JETSAL

Referat
fra
mødet i Vækstforum
27. oktober 2009 kl. 12:00
på Aarhus Universitet

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
1 Godkendelse af referat af Vækstforums møde den 31. august 2009	3
2 Økonomiopfølgning på Vækstforums initiativer	4
3 Depeche - Erhvervsudviklingsstrategi 2010-2020	7
Iværksætter og virksomhedsudvikling	
4 Etablering af Midtjysk Iværksætterfond	10
5 Ansøgning fra Innovationsnetværket Bolig og Beklædning om bevilling til klyngeinitiativ under KLYNGEmidt	13
Megasatsningen energi og miljø og Innovative samfundsløsninger	
6 Demonstrationsprojekt for køretøjer med metanol som brændstof	17
7 Anbefalinger til Rådet for Teknologi og Innovation om ansøgninger om innovative samfundsløsninger	20
8 Fremtidens Grønne Energisystem	24
Megasatsning fødevarer	
9 Megasatsning fødevarer - Godkendelse af operatør og indstilling af bevillinger til rådgivningsindsats	27
Oplevelsesøkonomi	
10 Ansøgning fra FÆNGSLET om støtte til videreudvikling af projektet	32
11 Ansøgning fra Elmuseet om færdigudvikling af oplevelseskoncept for World of Energy	35
12 Ansøgning om støtte til et regionalt vækstprojekt under Madkulturzonen	38
13 Eventuelt.	41

1-01-76-16-08

1. **Godkendelse af referat af Vækstforums møde den 31. august 2009**

Administrativ styregruppe indstiller,
--

at Vækstforum godkender referat af mødet den 31. august 2009.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Bilag

- [Referat fra Vækstforums møde 31. august 2009](#)

1-31-76-3-09

2. Økonomiopfølgning på Vækstforums initiativer**Resumé**

Punktet er en status for den økonomi, som er til rådighed inden mødet og hvis alle indstillinger følges.

Administrativ styregruppe indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning:

Vækstforum tog sagen til orientering.

Sagsfremstilling:

Af Region Midtjyllands midler til erhvervsfremme er der på nuværende tidspunkt 181,3 mio. kr. for perioden 2009-2013 til disposition.

EU - Mål 2 midlerne er delt op i Socialfonden og Regionalfonden, hvor budgetrammen for hvert år udgør 36 mio. kr. På nuværende tidspunkt er der 186,6 mio. kr. og 1 mio. kr. til disposition til hhv. Socialfonden og Regionalfonden for perioden 2009-2013.

Tabel 1. Budgetramme og rådighedsoversigt - Vækstforum Region Midtjylland
Inden mødet d. 27. oktober 2009

1000 kr. / år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Budgetramme:								
Region Midtjylland	115.000	114.300	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	729.300
EU - mål 2	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	504.000
- Regionalfond	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	252.000
- Socialfond	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	252.000
Til rådighed	187.000	186.300	172.000	172.000	172.000	172.000	172.000	1.233.300
Bevillinger:								
Region Midtjylland	21.467	83.604	108.729	88.130	43.115	19.125	991	365.161
EU - mål 2	407	22.868	73.976	73.506	38.643	8.269	0	217.669
- Regionalfond	307	17.780	48.935	44.433	32.512	8.269	0	152.236
- Socialfond	100	5.088	25.041	29.073	6.131	0	0	65.433
Bevillinger i alt	21.874	106.472	182.705	161.636	81.758	27.394	991	582.830
Reservationer:								
Region Midtjylland	-	-	30.194	58.421	56.265	33.864	4.100	182.844
EU - mål 2	-	-	24.070	32.495	31.908	10.294	0	98.767
- Regionalfond	-	-	24.070	32.495	31.908	10.294	0	98.767
- Socialfond	-	-	0	0	0	0	0	0

Reservationer i alt	-	-	54.264	90.916	88.173	44.158	4.100	281.611
Rest:								
Region Midtjylland	93.533	30.697	-38.923	-46.551	620	47.011	94.909	181.296
EU - mål 2	71.593	49.132	-26.046	-34.001	1.449	53.437	72.000	187.564
- Regionalfond	35.693	18.220	-37.005	-40.928	-28.420	17.437	36.000	997
- Socialfond	35.900	30.912	10.959	6.927	29.869	36.000	36.000	186.567
Rådighedsbeløb i alt	165.126	79.829	-64.969	-80.552	2.069	100.448	166.909	368.860

Rest incl. overførte bevillingsrammer fra 2007 og 2008 til 2009

1000 kr. / år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Rest:								
Region Midtjylland	-	-	85.307	-46.551	620	47.011	94.909	181.296
EU - mål 2	-	-	94.679	-34.001	1.449	53.437	72.000	187.564
- Regionalfond	-	-	16.908	-40.928	-28.420	17.437	36.000	997
- Socialfond	-	-	77.771	6.927	29.869	36.000	36.000	186.567
Rådighedsbeløb i alt			179.986	-80.552	2.069	100.448	166.909	368.860

I alt disponeres der for 67,4mio. kr. af Regionens midler til erhvervsfremme på mødet den 27. oktober 2009, hvoraf 62,6 mio. kr. bevilges fra tidligere reservationer, 2,3 mio. kr. bevilges og der reserveres for 2,5 mio. kr.

Af EU's mål 2 midler vil der restere 1 mio. kr. i Regionalfonden og 136 mio. kr. i Socialfonden for perioden 2009 - 2013, se nedenstående tabel.

Tabel 2. Budgetramme og rådighedsoversigt - Vækstforum Region Midtjylland

Efter mødet den 27. oktober 2009

1000 kr. / år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Budgetramme:								
Region Midtjylland	115.000	114.300	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	729.300
EU - mål 2	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	504.000
- Regionalfond	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	252.000
- Socialfond	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	252.000
Til rådighed	187.000	186.300	172.000	172.000	172.000	172.000	172.000	1.233.300
Bevillinger:								
Region Midtjylland	21.467	83.604	119.263	103.537	58.791	34.383	8.991	430.035
EU - mål 2	407	22.868	123.976	75.569	40.776	10.392	0	273.988
- Regionalfond	307	17.780	48.935	46.496	34.645	10.392	0	158.555
- Socialfond	100	5.088	75.041	29.073	6.131	0	0	115.433
Bevillinger i alt	21.874	106.472	243.239	179.106	99.567	44.775	8.991	704.023
Reservationer:								
Region Midtjylland	-	-	20.728	46.699	40.589	18.606	-3.900	122.722
EU - mål 2	-	-	24.070	30.432	29.775	8.171	0	92.448
- Regionalfond	-	-	24.070	30.432	29.775	8.171	0	92.448
- Socialfond	-	-	0	0	0	0	0	0
Reservationer i alt	-	-	44.798	77.131	70.364	26.777	-3.900	215.170
Rest:								

Region Midtjylland	93.533	30.697	-39.991	-50.236	620	47.011	94.909	176.543
EU - mål 2	71.593	49.132	-76.046	-34.001	1.449	53.437	72.000	137.564
- Regionalfond	35.693	18.220	-37.005	-40.928	-28.420	17.437	36.000	997
- Socialfond	35.900	30.912	-39.041	6.927	29.869	36.000	36.000	136.567
Rådighedsbeløb i alt	165.126	79.829	-116.037	-84.237	2.069	100.448	166.909	314.107

Rest incl. overførte bevillingsrammer fra 2007 og 2008 til 2009

1000 kr. / år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Rest:								
Region Midtjylland	-	-	84.239	-50.236	620	47.011	94.909	176.543
EU - mål 2	-	-	44.679	-34.001	1.449	53.437	72.000	137.564
- Regionalfond	-	-	16.908	-40.928	-28.420	17.437	36.000	997
- Socialfond	-	-	27.771	6.927	29.869	36.000	36.000	136.567
Rådighedsbeløb i alt			128.918	-84.237	2.069	100.448	166.909	314.107

1-33-87-2-09

3. Depeche - Erhvervsudviklingsstrategi 2010-2020

Resumé

Vækstforum for Region Midtjylland besluttede på sit møde i maj 2008 at udforme en depeche til det kommende Vækstforum med det formål at overdrage sine erfaringer og en række anbefalinger i forhold til det fremadrettede arbejde med regional erhvervsfremme i Region Midtjylland.

Depechen er således en beretning om de erfaringer, Vækstforum for Region Midtjylland har gjort i forhold til 1. generation af en strategisk regional erhvervsfremmeindsats; en oversigt over de udfordringer, som Vækstforum anser for værende gældende for den kommende regionale erhvervsfremmeindsats, samt en præsentation af en række anbefalinger på baggrund af de resultater, Vækstforum har opnået i perioden 2007-2009.

Administrativ styregruppe indstiller,
--

at Vækstforum drøfter udkast til depeche til Erhvervsudviklingsstrategi 2010-2020

Beslutning

Vækstforum drøftede sagen og besluttede:

- At sekretariatet skal udarbejdes en sammenfatning af dokumentet, som primært indeholder formål og hovedkonklusioner.
- At der skal indarbejdes 6-8 eksempler på succes-historier.
- At depechen, på baggrund af en henvendelse fra de fire råd, som Vækstforum har nedsat (Rådet for Energi- og Miljøteknologi, Kompetencerådet, it-rådet og Fødevarerådet), skal sendes til høring i de fire råd.

Sagsfremstilling

I 2006 blev Vækstforum for Region Midtjylland etableret. Første opgave var at udarbejde en erhvervsudviklingsstrategi for den nye midtjyske region. På baggrund af det grundige arbejde, som 8 tænketanke gjorde i efteråret 2006, vedtog Vækstforum den første regionale Erhvervsudviklingsstrategi 2007-2009 i december 2006, sammen med Handlingsplan 2007-2008. Siden fulgte Handlingsplan 2009.

Vækstforum har iværksat en lang række initiativer inden for 9 prioriterede indsatsområder, som tog deres udgangspunkt i henholdsvis de vækstdrivere, som OECD har udpeget som afgørende for regional vækst: uddannelse og kompetenceudvikling, innovation og it og iværksætterier og virksomhedsudvikling; i 3 regionale styrkepositioner: energi og miljø, erhverv-sundhed og fødevarer; samt i 3 tværgående indsatsområder: landdistriktsudvikling, oplevelsesøkonomi og internationalisering.

Depechen er en beretning om de erfaringer, Vækstforum for Region Midtjylland har gjort i forhold til 1. generation af en strategisk regional erhvervsfremmeindsats; en oversigt over de udfordringer, som Vækstforum anser for værende gældende for den kommende regionale erhvervsfremmeindsats, samt en præsentation af en række anbefalinger på baggrund af de resultater, Vækstforum har opnået i perioden 2007-2009.

Opsummeret ser anbefalingerne ud som følger:

Det anbefales, at

- den kommende erhvervsudviklingsstrategi omfatter perioden 2010-2020.
- strategien som minimum revurderes én gang i hver vækstforumperiode, eksempelvis ved overdragelsen af en depeche mellem afgående og nye vækstfora.
- Vækstforum i den kommende erhvervsudviklingsstrategi i øget omfang gør brug af regionale, nationale og internationale partnerskaber, herunder:
  - at indarbejde de statslige initiativer, der er forbundet med Regeringens Grøn Vækst-plan fra foråret 2009, samt det kommende regionalpolitiske udspil om "Danmark i balance";
  - at intensivere det tværregionale samarbejde på både strategisk niveau og i forbindelse med den konkrete udmøntning af initiativer på handlingsplanniveau;
  - at fortsætte anvendelse af Strukturfonde og interregionale EU-programmer til at skabe volumen i erhvervsudviklingsindsatsen og igangsætte grænseoverskridende samarbejder.
- fortsætte den aktive involvering af partnerskabets aktører i udformningen af initiativer og at udvikle en kommunikationsplan, der tydeliggør Vækstforums arbejdsform
- videreføre arbejdet med og løbende evaluere de tre prioriterede styrkepositioner.
- det fremadrettede arbejde med styrkepositioner baseres på et stærkt analytisk fundament, og at sammenhængen mellem indsatsområder og styrkepositioner, for så vidt angår konkrete initiativer, allokering af økonomi, organisering og gennemførelse, udfoldes i handlingsplaner.
- der i de handlingsplaner, der skal udmønte en kommende erhvervsudviklingsstrategi, er fokus på, hvordan konkrete initiativer kan bidrage til at styrke erhvervsudvikling i hele regionen.
- Vækstforum fastholder et stærkt strategisk fokus gennem en prioritering af mindst 80 % af erhvervsudviklingsmidlerne til strategiske indsatser.
- Vækstforum drøfter, hvilke prioriteringsprincipper der skal danne grundlag for indstilling af initiativer under både strategiske indsatser og formålsbestemte puljer.
- der i forbindelse med udarbejdelsen af en ny erhvervsudviklingsstrategi sættes fokus på at videreudvikle en analyse- og effektmodel, som kan fungere som

ramme for at skabe en tydelig sammenhæng mellem udfordringer, indsatser og effekter

- der i den kommende erhvervsudviklingsstrategi formuleres klare mål for valgte indsatsområder.

Bilag

- [Strategidepeche udkast](#)

1-33-76-24-07

4. Etablering af Midtjysk Iværksætterfond

Resumé

I tillægsaftalen til partnerskabsaftalen mellem Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er det aftalt, at man er enige om at undersøge mulighederne for at etablere en iværksætterfond i Vestdanmark i samarbejde med Vækstforum for Region Syddanmark og Nordjylland. De tre regioner er enige om at etablering af en Vestdansk Iværksætterfond, og fonden vil blive etableret som 3 selvstændige fonde med hver sit regionale fokus. Iværksætterfonden skal styrke adgangen til risikovillig kapital til iværksættere i lyset af den aktuelle økonomiske situation. Vækstfonden og Økonomi- og Erhvervsministeriet stiller 150 mio. kr. til rådighed for fonden og dette beløb matches af et tilsvarende beløb fra de tre regioner, som hver især bidrager med 50 mio. kr. Fonden skal etableres med virkning fra 2010.

Administrativ styregruppe indstiller,
--

- at** Vækstforum godkender etablering af en Midtjysk Iværksætterfond
- at** Vækstforum godkender etablering af en erhvervsdrivende fond med en bestyrelse bestående af 5 medlemmer, hvoraf Vækstforum udpeger 2 medlemmer, herunder formand for bestyrelsen
- at** Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der at Region Midtjyllands erhvervsudviklingsmidler bevilges 750.000 kr. i 2009 til oprettelsesomkostninger i forbindelse med fondsdannelsen
- at** Vækstforum indstiller til Erhvervs- og Byggestyrelsen, at der af den Europæiske Socialfond bevilges 50 mio. kr. i 2009

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Etablering af en Vestdansk Iværksætterfond tager afsæt dels i Vækstforums Erhvervsudviklingsstrategi og dels i Partnerskabsaftalen mellem Regeringen og Vækstforum. Det fremgår af Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi, at der skal igangsættes initiativer til at forbedre kapitalformidling til vækstiværksættere og vækstvirksomheder. Initiativerne skal have til formål at styrke et attraktivt kapitaludbud gennem udvikling af et bredt kapitalmarked. Vækstforum godkendte på sit møde den 26. maj 2008 projektet Kapitalformidling, som har til formål at styrke iværksætteres og nye virksomheders adgang til risikovillig kapital gennem rådgivning og tilknytning af en kapitalcoach.

Endvidere er det i Tillægsaftale til Partnerskabsaftalen mellem Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland aftalt, at man er enige om at undersøge mulighederne for at etablere en iværksætterfond i Vestdanmark i samarbejde med Vækstforum for Region Syddanmark og Nordjylland. Iværksætterfonden skal styrke adgangen til risikovillig kapital til iværksættere i lyset af den aktuelle økonomiske situation. De tre regioner er enige om at etablere en Vestdansk Iværksætterfond og fonden etableres som 3 selvstændige fonde med hver sit regionale fokus.

Indhold

Adgang til et velfungerende kapitalmarked spiller en afgørende rolle i forhold til nye og innovative virksomheders udviklings- og vækstmuligheder. Virksomhederne vil gennem deres forskellige udviklingsfaser have behov for forskellige typer af kapital og det er derfor væsentligt at se på kapitalmarkedet som et sammenhængende system. Det er ikke alle investorer, der er aktive i alle faser, til gengæld er det vigtigt, at der findes investorer i alle stadier med tilstrækkelig kapital, så virksomhederne ikke ender i et finansieringsgab.

Imidlertid er der inden for de senere år opstået "huller" i finansieringssystemet og problemet forstærkes af den nuværende finanskrisen. Der er gjort en stor indsats for at få markedet for seed-finansiering til at fungere, men for nuværende er der ikke i tilstrækkelig grad tilgængelig kapital for den videre udvikling. Der er således opstået et finansieringsgab i stadiet efter innovationsmiljøerne, hvor opfølgningsskapitalen til virksomhederne udviklingsfase er vanskelig at skaffe.

De veldanske innovationsmiljøer melder samstemmende, at den private venturekapital/ejerkapital til de højteknologiske iværksættere er tørret ud, og at det er meget vanskeligt at tiltrække kapital til virksomheder, hvis teknologi fortsat har en lang udviklingshorisont frem mod markedet. Dette betyder, at mange nye virksomheder dør allerede i startfasen – i det der populært sagt kaldes "Dødens dal".

Vestdansk Iværksætterfond

Regeringen afsatte på finansloven for 2007 via Globaliseringspuljen 75 mio. kr. til medfinansiering af en Vestdansk Iværksætterfond. Disse midler bringes nu i spil via Partnerskabsaftalerne og fordobles til 150 mio. kr. under forudsætning af, at mindst 2 af de veldanske regioner vil deltage i finansiering af fondens grundkapital i samarbejde med Vækstfonden.

En samlet Vestdansk Iværksætterfond på i alt 300 mio. kr. vil etableres således:

- Vækstfonden og Økonomi- og Erhvervsministeriet stiller samlet 150 mio. kr. til rådighed for etableringen
  - 75 mio. kr. fra finansloven (gennem Vækstfonden)
  - 75 mio. kr. direkte fra Vækstfonden
- De veldanske regioner indskyder hver 50 mio. kr., og midlerne udgøres af EU's Strukturfondsmidler, Socialfonden.

Inden for rammerne af den Vestdanske Iværksætterfond etablerer de tre regioner selvstændige fonde med hver sit investeringsfokus: Region Nordjylland har fokus på IKT,

---

LifeScience Teknologier og Energi, Region Syddanmark har fokus på velfærdsteknologi og den Midtjyske fond vil investere bredt i nye og innovative virksomheder, dog primært inden for Cleantech, IKT, bioteknologi og medicoteknik samt energi og miljø.

Med Regeringens netop vedtagne Erhvervspakke for små og mellemstore virksomheder er det forventningen, at der vil være mulighed for at få tilført yderligere midler til den Vestdanske Kapitalfond. Med Erhvervspakken stiller Staten via Vækstfonden 500 mio. kr. til rådighed for markedet for risikovillig kapital. Der kan søges om statslige kapitalindskud, hvis det er lykkedes at rejse tilsvarende private midler. Det vil være et krav, at midlerne skal gå til nye investeringer i de tidlige markedsstadier.

Midtjysk Iværksætterfond

På baggrund af ovenstående er det vurderingen, at der er behov for etablering af en kapitalfond, der går ind i de tidlige stadier i virksomhedens udvikling og hvis investeringsfokus er på nye, videntunge og innovative virksomheder. Kapitalfondens foreløbige navn er Midtjysk Iværksætterfond.

Den juridiske struktur for etablering af fonden udgøres af en erhvervsdrivende fond, en Kapitalfond og et managementselskab, der skal forestår driften af fonden. Den erhvervsdrivende fond etableres med en kapital på 100 mio. kr., hvoraf 50 mio. kr. finansieres af den Europæiske Socialfond og 50 mio. kr. finansieres af Vækstfonden.

Den erhvervsdrivende fond etableres med en bestyrelse bestående af 5 medlemmer, hvoraf 2 udpeges af Vækstforum for Region Midtjylland og 3 medlemmer udpeges af henholdsvis Innovation MidtVest, Østjysk Innovation og Væksthus Midtjylland. De af Vækstforum udpegede medlemmer forventes at have erfaring med forretningsudvikling, teknologisk udvikling og innovation indenfor fondens investeringsfokus samt kendskab til venturebranchen.

Der skal iværksættes et offentligt udbud for valg af kapitaloperatør – et managementselskab - som skal have ekspertise på området og som forpligtes til at tilvejebringe de øvrige midler til kapitalfonden. Managementselskabet vil have ansvar for administration og daglig drift af fonden. Der skal etableres et styringsmæssigt og administrativt fællesskab med Innovationsmiljøerne i regionen med henblik på varetagelse af de udførende opgaver i fonden.

Midtjysk Iværksætterfond skal investere bredt i nye videntunge virksomheder, der har potentiale til at blive nye vækstvirksomheder. Størsteparten af investeringerne forventes at ligge inden for Cleantech, IKT, bioteknologi og medicoteknik, energi og miljø samt højteknologiske projekter på fødevarerområdet.

Midtjysk Iværksætterfond skal etableres med virkning fra 2010.

Bilag

- [Midtjysk Iværksætterfond](#)

1-33-70-8-09

5. Ansøgning fra Innovationsnetværket Bolig og Beklædning om bevilling til klyngeinitiativ under KLYNGEmidt

Resumé

Innovationsnetværket Bolig og Beklædning ansøger om støtte til et nyt klyngeinitiativ under KLYNGEmidt. Udviklingscenter for Møbler og Træ (UMT) er sekretariat for "Innovationsnetværket Bolig og Beklædning" under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Det er intentionen i Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi, at de godkendte innovationsnetværk vil kunne varetage operatøropgaver på erhvervsrettede klynge- og vækstinitiativer i forhold til de virksomheder, værdikæder og brancher, som det pågældende innovationsnetværk repræsenterer.

Målet er at styrke virksomhederne inden for bolig og beklædning i forhold til innovation og internationalisering gennem forretningsbaserede netværk og samarbejder.

Ud af den økonomiske ramme på 8,16 mio. kr. ansøges om 2,32 mio. kr. fra regionale erhvervsudviklingsmidler og 2,32 mio. kr. fra Den Europæiske Regionalfond. De delta-gende virksomheder forudsættes at bidrage med 3,52 mio. kr.

Administrativ styregruppe indstiller,

- at** Vækstforum godkender projektet som et 3-årigt initiativ med den beskrevne organisering og økonomi,
- at** Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der af de reserverede midler til det midtjyske klyngeprogram, KLYNGEmidt, bevilges 0,73 mio. kr. i 2010; 0,80 mio. kr. i 2011; 0,79 mio. kr. i 2012; dvs. i alt 2,32 mio. kr. til medfinansiering af programaktiviteter, og
- at** Vækstforum indstiller til Erhvervs- og Byggestyrelsen, at der bevilges 2,32 mio. kr. af midlerne fra Den Europæiske Regionalfond til medfinansiering af programaktiviteter.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Vækstforums partnerskabsaftale med regeringen og Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi lægger op til, at understøtte små og mellemstore virksomheders innovation og

---

internationalisering gennem forbedring af rammevilkår og processer, der sigter mod at udvikle spirende klynger.

Regionsrådet vedtog den 18. juni 2008 efter indstilling fra Vækstforum, at reservere en økonomisk ramme på 23,6 mio. kr. til initiativer under det midtjyske klyngeprogram, KLYNGEmidt 2009-2011. KLYNGEmidt består af to initiativer; et netværksinitiativ for opbygning og gennemførelse af forretningsbaserede netværk og et klyngeinitiativ, der gennem virksomhedsrettede erhvervsfremmeaktiviteter skal styrke udviklingsmulighederne for både etablerede og nye vækstklynger. Klyngeinitiativet er organiseret i tilknytning til Forsknings- og Innovationsstyrelsens innovationsnetværk, således at de regionale innovationsnetværk kan ansøge klyngeinitiativet om midler til at varetage operatøropgaver på erhvervsrettede klynge- og vækstinitiativer i forhold til virksomheder, værdikæder og brancher, som det pågældende innovationsnetværk repræsenterer.

Der findes følgende godkendte innovationsnetværk i Region Midtjylland:

- Livsstil, bolig og beklædning, UMT, Herning
- Fødevareudvikling, VIFU, Holstebro
- Animation, The Animation Workshop, Viborg
- IKT - indlejret it-sikkerhed mv., Alexandra Institutet A/S, Århus og København
- Center for Bioenergi og Miljøteknologi, CBMI, Viborg
- Forsvars- og sikkerhedsindustrien, CenSec, Karup

De regionale innovationsnetværk skal styrke samspil og videnspredning mellem videninstitutioner, virksomheder, forskning og innovation på områder med vækstpotentiale. Derudover skal de styrke innovation og forskning i danske virksomheder med henblik på at øge konkurrenceevnen og fremme videnbaseret vækst i erhvervslivet.

Innovationsnetværket Bolig og Beklædning, som Udviklingscenter for Møbler og Træ, UMT, er sekretariat for, er et af disse innovationsnetværk under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. UMT har indgivet en ansøgning til KLYNGEmidt, hvor formålet med klyngeaktiviteterne er, at flere af regionens virksomheder vil øge deres kompetencer og internationaliseringsgrad ved, at:

- opbygge internationale netværk
- styrke de regionale virksomheders vækstpotentiale, konkurrenceevne og markedspositionering internationalt
- modne virksomhederne i forhold til fremtidige udfordringer på markedet gennem klart definerede forretningsbaserede netværk

Innovationsnetværkets klyngerelaterede opgaver vil bestå i, at:

- varetage operatøropgaven i forhold til ansøgning, projektledelse og administration
- foretage screening og identifikation af vækstpotentielle virksomheder samt netværks- og samarbejdsmuligheder
- yde erhvervsrådgivning og -vejledning i forhold til at hjælpe netværkets virksomheder med udarbejdelse af ansøgninger om støtte til køb af privat rådgivning
- indgå i opfølgning på de gennemførte vækstforløb

Det forudsættes, at indsatsen løses i samarbejde med Væksthus Midtjylland, således at der sker en koordinering af aktiviteter.

Innovationsnetværket vil tilbyde virksomhederne følgende programfaciliteter:

- individuelt tilrettelagte rådgivnings- og mentorforløb
- kollektive vækstgruppeforløb mellem flere virksomheder

Programmets målgruppe er små og mellemstore virksomheder inden for træ-, møbel-, tekstil- og beklædningsindustrien, som primært afsætter ud af regionen og har et direkte eller indirekte eksportpotentiale. Dvs., målgruppen er virksomheder med 5-249 ansatte med minimum 3 års levetid indenfor innovationsnetværkets brancheområder. Det forventes, at 59 virksomheder vil gennemføre et forløb over projektperioden.

Hovedpunkter i resultatkontrakten vil være:

- Innovationsnetværket indgår i et sammenhængende partnerskab mellem lokale, regionale og nationale erhvervsfremmeaktører.
- Innovationsnetværket fører en åben liste med rådgivere.
- Der gennemføres som minimum over 3 år: 18 store rådgivningspakker, 23 almindelige rådgivningspakker og 3 vækstgrupper med 6 virksomheder i hver.
- Innovationsnetværket screener virksomheder til relevante, virksomhedsrettede ordninger hos erhvervsfremmeaktører i partnerskabet.
- Innovationsnetværket udarbejder alle relevante dokumenter knyttet til implementering og dokumentation af programmet.
- Innovationsnetværket gennemfører som led i programmet markedsføringsaktiviteter.
- Der gennemføres effektmålinger af programmet, hvortil der knyttes effektkrav på 5-10% målt på omsætning, eksport eller værditilvækst. Der knyttes et specifikt vækstkrav til hver programfacilitet.
- Der skal foretages en samlet programevaluering af ekstern evaluatør.

Til programmet afsættes en samlet økonomiske ramme på 8,16 mio. kr. over en 3-årig periode, fordelt med 4,05 mio. kr. til en stor rådgivningspakke; 2,59 mio. kr. til en almindelige rådgivningspakke; 0,52 mio. kr. til vækstgrupper og 1 mio. kr. til programgennemførelse.

Det forudsættes, at programaktiviteter finansieres med 2,32 mio. kr. fra Region Midtjylland; 2,32 mio. kr. fra Den Europæiske Regionalfond og 3,52 mio. kr. fra de deltagende virksomheder.

Økonomi:

Budget (mio. kr.)	2010	2011	2012	I alt
Rådgivning stor pakke	1,35	1,35	1,35	4,05
Rådgivning almindelig pakke	0,56	1,02	1,01	2,59
Vækstgrupper	0,17	0,18	0,17	0,52
Programgennemførelse	0,40	0,30	0,30	1,00
I alt	2,48	2,85	2,83	8,16

Finansiering (mio. kr.)	2010	2011	2012	I alt
Region Midtjylland	0,73	0,80	0,79	2,32
EU mål 2 Regionalfond	0,73	0,80	0,79	2,32
Privat medfinansiering (SMV)	1,02	1,25	1,25	3,52
I alt	2,48	2,85	2,83	8,16

Bilag

- [Klyngeansøgning fra UMT](#)

1-30-76-54-08

6. Demonstrationsprojekt for køretøjer med metanol som brændstof

Resumé

Teknologisk Institut søger om tilskud til et demonstrationsprojekt, hvor man vil afprøve brændselscelle køretøjer med metanol som brændstof. Ud over Teknologisk Institut deltager GMR Maskiner A/S, SerEnergy A/S, OK amba. samt værter for afprøvning af køretøjerne.

Gennem projektet vil anvendelse af metanol som brændstof til specialkøretøjer blive afprøvet og fremvist, hvilket vurderes at kunne medvirke til erhvervsudvikling inden for dette område. Metanol, som kan fremstilles gennem vedvarende energikilder, vurderes som et muligt kommende brændstof for specialkøretøjer.

Vækstforums Råd for Energi- og Miljøteknologi anbefaler projektet.

Der søges om et tilskud på 800.000 kr. til projektet, som samlet set beløber sig til 2,4 mio. kr.

Administrativ styregruppe indstiller,

- at** Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der af reservationen til megasatsningen på energi og miljø bevilges 800.000 kr. til projektet og
- at** der alene tages stilling til demonstrationprojekt og ikke til et eventuelt fremtidigt projekt.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Beskrivelse af projektet

GMR Maskiner A/S i Horsens fremstiller trucks og andre typer af arbejdskøretøjer. Virksomheden fremstiller bl.a. en eldrevet truck til anvendelse som arbejdskøretøj i parker, kirkegårde mv. Virksomheden har et udviklingsarbejde i gang med at modificere denne truck, så det almindelige el-batteri erstattes af en brændselscelle med metanol som brændstof.

Teknologisk Institut har med denne udviklingsopgave som omdrejningspunkt skitseret et demonstrationsprojekt. I projektet deltager:

- GMR Maskiner A/S, Horsens, som leverandør af køretøjer
- SerEnergy A/S, Støvring, som leverandør af brændselsceller
- OK amba., som leverandør af metanol

- Værter for afprøvning af køretøjerne, herunder Holstebro Kirkegård og andre ikke angivne demonstrationssteder i Region Midtjylland
- Teknologisk Institut, som rådgiver

Ud over de nævnte virksomheder vil flere virksomheder i Region Midtjylland, som underleverandører til GMR Maskiner A/S, kunne få del i erhvervsmæssig vækst på området.

Vækstforum har tidligere støttet projektet "H2Hub Vestjylland", som har til formål at afprøve køretøjer udviklet af Herning virksomheden H2 Logic. I det projekt anvendes et brændselscelle-system med brint som brændstof. Køretøjet fra GMR Maskiner vil anvende et anden type brændselscelle-system med metanol som brændstof.

Anvendelse af metanol (træsprit) er et alternativ til anvendelse af brint som brændstof i brændselsceller. Metanol har en række fordele i forhold til brint, idet metanol er flydende ved almindelig temperatur og tryk og derfor kan distribueres og opbevares, som man er vant til med f.eks. benzin. Metanol er dog giftig, og det indgår derfor i projektet at udvikle og afprøve sikre metoder til håndtering af metanol.

Der vurderes at være forretningsmæssige muligheder inden for området, og projektet vil være med til at konkretisere disse muligheder.

Metanol kan fremstilles på basis fra vedvarende energikilder, som biomasse og brint fra vindmøllestrøm og er derfor interessant, som fremtidig brændstof til transport - i første omgang dog kun til transport i afgrænsede områder, idet generel anvendelse til transport vil kræve et udbygget distributionssystem. Metanol fremstilles ikke i dag fra vedvarende energikilder, men normalt af naturgas. Som led i dette projekt vil der blive redegjort nærmere for mulighederne for fremstilling af metanol fra vedvarende energikilder.

Det projekt, som Teknologisk søger tilskud til, er en del af et større projekt, som omfatter udvikling af køretøjet. Der søges udelukkende tilskud til demonstrationsdelen af projektet, som indeholder følgende elementer:

- Generel undersøgelse af mulighederne for brug af brændselscelle drevne specialkøretøjer i Danmark.
- Undersøgelse af sikkerhedsmæssige forhold i forhold til brugen af metanol.
- Indsamling af data som fremkommer ved afprøvningen af køretøjerne.
- Formidling af projektets resultater.

I Vækstforums handlingsplan 2009-2012, "Region Midtjylland som Energi- og Miljøteknologisk foregangsregion" er transportområdet medtaget som et indsatsområde. Det vurderes, at projektet vil gavne udviklingsmulighederne for virksomhederne på transportområdet i Region Midtjylland.

Vækstforums Råd for Energi- og Miljøteknologi anbefaler projektet.

Mål for projektet

De konkrete mål for projektet bør være følgende:

- Afklaring af potentiale, muligheder og barrierer for anvendelse af metanol, herunder bio-metanol, til specialkøretøjer, herunder konkretisering af de forretningsmæssige muligheder.

- Løsning af de sikkerhedsmæssige forhold ved anvendelse af metanol.
- Gennemførelse af demonstrationsprojekt med praktisk anvendelse af køretøjerne.
- Dokumentation og formidling af resultater til andre virksomheder og aktører med henblik på at bidrage til erhvervsmæssig vækst på området.

Økonomi

Budget (1.000 kr.)	Teknologisk Institut	GMR Maskiner SerEnergy OK	i alt
Indledende undersøgelse Potentiale for køretøjer Udredning vedr. bio- metanol	355	117	472
Undersøgelse af sikkerhed ved anvendelse af metanol	382	192	574
Demonstration af køretøjer med indsamling af data	197	25	222
Formidling og projektledelse	671	482	1153
I alt	1605	816	2421

Finansiering (1.000 kr.)	2009	2010	2011	2012	i alt
Deltagende parter	242	640	510	226	1618
Region Midtjylland	0	450	240	110	800
I alt	242	1090	750	336	2418

Bilag

- [Ecomotion - Vækstforum ansøgning fra TI](#)

1-15-1-3-09

7. Anbefalinger til Rådet for Teknologi og Innovation om ansøgninger om innovative samfundsløsninger

Resumé

Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) samarbejder med de regionale vækstfora om en række strategiske innovationssatsninger, som fokuserer på at udvikle innovative samfundsløsninger i strategiske partnerskaber. Efter en prækvalifikationsrunde foreligger der nu seks ansøgninger, hvoraf 2-4 forventes tildelt økonomiske midler fra RTI. RTI har anmodet Vækstforum om at anbefale, hvilke ansøgninger der bør imødekommes ud fra en vurdering af såvel ansøgningskvalitet som Vækstforums strategiske prioriteringer. Det indstilles, at fire ansøgninger anbefales til bevilling hos RTI. Der indstilles endvidere, at der reserveres 2,5 mio. kr. af de regionale erhvervsfremmemidler til medfinansiering af aktiviteter under ansøgningen UNIC. Aktiviteter på energiområdet indstilles medfinansieret via eksisterende reservation til megasatsningen på energi og miljø.

Administrativ styregruppe indstiller,

- at** Vækstforum anbefaler følgende 4 projekter til bevilling hos Rådet for Teknologi og Innovation (RTI):
- "Innovativt sygehusbyggeri – driftsoptimerende og behandlingsunderstøttende teknologi og bestykning" med Teknologisk Institut som hovedansøger
  - "UNIC – Use of New technologies in Innovative solutions for Chronic patients" med Syddansk Universitet/Robocluster som hovedansøger
  - "Fremtidens grønne energisystem" med Aarhus Universitet som hovedansøger
  - "Intelligent og energieffektivt byggeri" med Teknologisk Institut som hovedansøger.
- at** det – under forudsætning af at der opnås tilsagn fra RTI - indstilles til Regionsrådet, at der reserveres 2,5 mio. kr. af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling i 2010 til medfinansiering af konkrete projekter under ansøgningen "UNIC – Use of New technologies in Innovative solutions for Chronic patients".

Ansøgningen om "Fremtidens grønne energisystem" foreslås medfinansieret via megasatsningen for Energi og Miljø, se dagsordenens punkt 8.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) annoncerede den 15. maj 2009 et opslag om "Innovative samfundsløsninger i strategiske partnerskaber". Innovationsindsatserne skal fokusere på at løse nogle af de store samfundsmæssige udfordringer, som Danmark står over for i de kommende år, samtidig med at forskning, udvikling og innovation i erhvervslivet fremmes.

RTI's udbud har fokus på følgende samfundstemaer:

- Energi-, klima- og miljøteknologier - der udvikler danske grønne erhvervsstyrkepositioner og gør Danmark grønnere.
- Intelligent og energieffektivt byggeri - der øger innovationskraften i byggesektoren og skaber større kvalitet i boliger og bygninger.
- Sundheds- og velfærdsinnovation - der styrker innovation og værdiskabelse i den private sektor og skaber bedre og mere effektive behandlings- og plejetilbud i den offentlige sektor.

De innovative samfundsløsninger er et centralt element i udmøntningen af den strategiske samarbejdsaftale, der er indgået mellem RTI og de regionale vækstfora, hvorfor Vækstforum er høringspart både i forbindelse med prækvalifikation og den endelige beslutning om, hvilke ansøgninger der skal tildeles midler. Der lægges endvidere op til, at Vækstforum kan medfinansiere konkrete aktiviteter på områder, som er prioriteret i den regionale erhvervsudviklingsstrategi.

7 ud af i alt 16 modtagne ansøgninger blev prækvalificeret. To ansøgninger er efter prækvalifikationsfasen fusioneret, og RTI har ved ansøgningsfristen den 8. oktober 2009 modtaget 6 ansøgninger.

RTI har anmodet Vækstforum om senest den 25. november 2009 at fremsende vurderinger og anbefalinger vedr. de modtagne ansøgninger. Anbefalingerne skal tage udgangspunkt i såvel vurdering af ansøgningernes kvalitet som Vækstforums strategiske prioriteringer. RTI tager stilling til tildeling af midler til ansøgninger den 11. december 2009. De 6 ansøgninger præsenteres neden for.

Vand i urbane områder

Hovedansøger: Danmarks Tekniske Universitet – DTU

Kort beskrivelse af projektet

Klimaforandringer påvirker vandets kredsløb, og udvikling af nye og bedre vandteknologier, systemløsninger og forvaltningsværktøjer er derfor en forudsætning for fortsat velfærd. Partnerskabet adresserer udfordringen om at tilpasse byområder til et ændret klima. Målet er at udvikle, dokumentere og præsentere teknologier og planlægningsværktøjer til klimatilpasning af byer.

Bemærkninger

Temaet er samfundsmæssigt relevant, men er ikke prioriteret i Vækstforum for Region Midtjyllands erhvervsstrategi, da satsningen inden for energi og miljø har et bredere fokus end det byplanlægningsfokus, der er omdrejningspunktet i ansøgningen. Region Midtjylland præsenteres fejlagtigt som samarbejdspartner i ansøgningen. Det foreslås, at ansøgningen ikke anbefales.

Innovativt sygehusbyggeri - driftsoptimeret og behandlingsunderstøttet teknologi og bestykning

Hovedansøger: Teknologisk Institut

Kort beskrivelse af projektet

I de kommende år investeres der 40 mia. kr. i at forny og modernisere de danske sygehuse. Partnerskabet vil samle eksisterende erfaringer fra ind- og udland, og på tværs af fagområder og sektorer for at understøtte, at investeringerne anvendes optimalt. Der vil være fokus på at optimere arbejdsgange og behandlingsforløb samt udvikle nye koncepter for fleksibelt sygehusbyggeri under hensyntagen til patientsikkerhed og arbejdsmiljø.

Bemærkninger

Temaet har stor samfundsmæssig relevans, og har klare skæringsflader med Vækstforums megasatsning for Erhverv-Sundhed. Samarbejde med MedTech Innovation Center (MTIC) indgår som en del af ansøgningen, og det forventes derfor, at konkrete projekter/aktiviteter under ansøgningen, som falder inden for MTIC's arbejdsområde, vil kunne opnå medfinansiering herfra. Det foreslås, at ansøgningen anbefales.

No age - alder uden hindring

Hovedansøger: Innovation Center Copenhagen

Kort beskrivelse af projektet

Partnerskabet bag ansøgningen adresserer den demografiske udvikling med en markant stigning i antallet af ældre. Med henblik på at lette efterspørgselspresset på offentlige serviceydelser, sigter partnerskabet mod at understøtte de ældres ressourcer, og gøre ældre mere selvhjulpne gennem udviklingen af innovative serviceudbud og produkter med potentiale for kommercialisering.

Bemærkninger

Ansøgningens tema og indhold har koblinger til Vækstforums satsning inden for erhvervsundhed, samt til aktiviteter inden for brugerdreven innovation og offentlig-privat innovation. Den stigende andel ældre borgere er en relevant samfundsmæssig udfordring, men ansøgningens fokus på selvhjælp til ældre vurderes at være relativt snævert for en så stor satsning, og derved appellere til en tilsvarende relativt snæver virksomhedsgruppe. Ansøgningens aktiviteter er koncentreret omkring Region Hovedstaden. Det foreslås, at ansøgningen ikke anbefales.

UNIC – Use of New technologies in Innovative solutions for Chronic patients

Hovedansøger: Syddansk Universitet/Robocluster

Kort beskrivelse af projektet

Partnerskabet adresserer udfordringen om at skabe bedre sundhedsydelser til borgere med kroniske lidelser, samtidig med at de offentlige social- og sundhedsudgifter holdes i skak. Målene er færre indlæggelser, flere kronikere i job, større selvhjulpnehed og færre følgesygdomme, og et nyt dansk erhvervseventyr inden for "velfærdsteknologi".

Bemærkninger

Ansøgningens tema har stor samfundsmæssig relevans, og er relateret til Vækstforums megasatsning på erhvervsundhed, samt indsatser inden for henholdsvis brugerdreven innovation på sundheds- og velfærdsområdet og offentlig-privat innovation. Det foreslås, at ansøgningen anbefales. Det foreslås i forlængelse heraf, at det indstilles til Regionsrå-

---

det, at der reserveres 2,5 mio. kr. af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling i 2010 til medfinansiering af konkrete projekter under ansøgningen. Indstillingen er betinget af bevilling fra RTI, og vil i givet fald først blive forelagt for Regionsrådet når der foreligger et tilsagn fra RTI.

Fremtidens grønne energisystem

Hovedansøger: Aarhus Universitet

Kort beskrivelse af projektet

Klimaet og det nuværende energisystem er på kollisionskurs. Dette vil et nyt strategisk partnerskab – Fremtidens Grønne Energisystem - ændre på ved på tværs af værdikæder og sektorer at udtænke nye innovative samfundsløsninger på, hvordan Danmark og det internationale samfund kan overgå til et integreret energisystem baseret udelukkende på vedvarende energi.

Bemærkninger

Temaet har høj samfundsmæssig relevans og er centralt ift. prioriteringerne i Vækstforum for Region Midtjyllands erhvervsudviklingsstrategi. Der er et stærkt partnerskab bag ansøgningen, og mange af de deltagende virksomheder er fra Region Midtjylland. Det foreslås, at ansøgningen anbefales. Projektet foreslås medfinansieret via megasatsningen for Energi og Miljø (se dagsordenens punkt 8).

Innovationspartnerskab for intelligent og energirigtigt byggeri

Hovedansøger: Teknologisk Institut

Kort beskrivelse af projektet

Bygninger tegner sig for 40% af det samlede danske energiforbrug. Energiforbruget er en samfundsmæssig udfordring, fordi en stor del af energien kommer fra fossilt brændstof, som både er en begrænset ressource, og er forbundet med negative klimaeffekter. Partnerskabet bag ansøgningen har en målsætning om at opnå et reelt 0-energibudget for nybyggeri uden at kompromittere indeklimaet gennem fokus på såvel materialer, komponenter og byggesystemer som på integration med energiløsninger i forsyningssystemet og med digital projekterings- og byggestyring. Der er også fokus på løsninger til energireovering af eksisterende bygninger.

Bemærkninger

Temaet er samfundsmæssigt relevant, men kun dele af temaet er prioriteret i Vækstforum for Region Midtjyllands erhvervsudviklingsstrategi. Det foreslås, at ansøgningen anbefales. Der er mulighed for at relevante projektaktiviteter, som inddrager midtjyske virksomheder og videninstitutioner, kan medfinansieres under megasatsningen for energi- og miljø.

Ansøgningerne, som skal behandles fortroligt, kan rekvireres hos sekretariatet. Forsknings- og Innovationsstyrelsen oplyser, at RTI ikke er omfattet af aktindsigtsloven.

1-30-76-54-08

8. Fremtidens Grønne Energisystem

Resumé

Partnerskabet "Fremtidens Grønne Energisystem", som består af væsentlige offentlige og private aktører på energiområdet inden for forskning, udvikling og produktion, har i ansøgning til ordningen "Innovative Samfundsløsninger" etableret rammerne for en innovationsindsats på energiområdet med et samlet budget på ca. 300 mio. kr.

Indsatsen vil resultere i konkrete udviklings- og demonstrationsprojekter inden for Vækstforums megasatsning på energi og miljø, hvor virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, vil blive involveret. Partnerskabet vil således bidrage betydeligt til erhvervsudviklingen i Regionen på energi- og miljøområdet.

Partnerskabet søger et bidrag fra Vækstforum på 40 mio. kr. til medfinansiering af konkrete initiativer og projekter inden for konkrete initiativer og projekter inden for rammerne af Vækstforums megasatsningen på energi og miljø, idet Vækstforums Råd for Energi- og Miljøteknologi inddrages i vurderingen af de konkrete tiltag.

Administrativ styregruppe indstiller,

- at Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der bevilges 40 mio. kr. af reservationen til megasatsningen på energi- og miljøområdet til projektet "Fremtidens Grønne Energisystem", og
- at sekretariatet for Vækstforum udarbejder en model for styring og udmøntning af bevillingen til Vækstforums møde den 16. december 2009.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har i samarbejde med Region Nordjylland og Region Syddanmark taget initiativ til etablering af partnerskabet "Fremtidens Grønne Energisystem". Aarhus Universitet har i samarbejde med partnerskabet udarbejdet ansøgning til Forsknings- og Innovationsstyrelsen som led i udbuddet "Innovative samfundsløsninger i strategiske partnerskaber". Rådet for Teknologi og Innovation behandler ansøgningen i december 2009.

Partnerskabet består af universiteter og andre videninstitutioner samt væsentlige offentlige og private aktører på energiområdet:

Aalborg Universitet

GridManager A/S

Aarhus Universitet	Grundfos A/S
Agro Tech A/S	Landbrug og Fødevarer
Boeing	Siemens Wind Power A/S
Chr. Hansen A/S	Syddansk Universitet
Danfoss A/S	Teknologirådet
DI Energibranchen	Teknologisk Institut
DONG Energy A/S	Vattenfall A/S
Energinet.dk	Vestas Wind Systems A/S

Endvidere har 115 virksomheder og andre aktører afgivet interesseerklæringer i forhold til deltagelse i konkrete projekter som led i gennemførelse af de aktiviteter, som er skitseret i partnerskabets ansøgning. (Se vedlagte uddrag af ansøgningen).

Det overordnede formål med partnerskabet er at tage udfordringen op med at frigøre Danmark fra afhængigheden af fossile energikilder og lede os hen mod fremtidens grønne energisystem, hvor effektivitet og bæredygtighed er i højsædet.

Formålet er ligeledes at etablere en platform, der kan medvirke til at fremme forskning, udvikling og innovation i erhvervslivet og dermed accelerere udviklingen af innovative samfundsløsninger indenfor området og skabe grundlag for øget vækst og systemeksport fra danske virksomheder til det globale marked.

Partnerskabet har valgt følgende innovationstemaer, som tilsammen dækker de væsentligste udfordringer i fremtidens energiforsyning:

Systemmodeller og rammebetingelser for fremtidens energiforsyning
 Bæredygtig bioenergi – samspil i produktion og anvendelse
 Energidistribution
 Intelligent energiforbrug
 Vedvarende energi i transport

Der vil inden for og på tværs af disse temaer blive iværksat konkrete udviklings- og demonstrationsprojekter, hvor virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, vil blive involveret sammen med videninstitutioner og andre aktører på energiområdet. Gennemførelsen af disse projekter vil skabe udvikling af teknologi og løsninger, som vil skabe erhvervsudvikling på energi- og miljøområdet.

Indsatsen vil forløbe over en 5 år med et samlet budget på ca. 300 mio. kr.

Partnerskabet har opstillet følgende overordnede finansieringsbudget:

Finansiering	mio. kr.	%
Rådet for Teknologi og Innovation (Innovative Samfundsløsninger)	25,0	8 %
Rådet for Teknologi og Innovation (Andre puljer)	66,4	22 %
Andre statslige midler	12,0	4 %
EU midler	4,5	2 %

Vidensinstitutioner	12,5	4 %
Privat finansiering	144,1	47 %
Vækstforum Region Midtjylland	40,0	13 %
I alt	304,5	100 %

Derudover forventes de øvrige medvirkende regioner at bidrage til finansieringen, idet der dog ikke er afsat konkrete beløb, idet de øvrige regioner ikke har vedtaget en særlig erhvervsindsats inden for energi og miljø, som det er tilfældet i Region Midtjylland.

På mødet den 24. november 2008 vedtog Vækstforum en ny handlingsplan på energi- og miljøområdet for perioden 2009 - 2012, og på mødet den 26. januar 2009 blev vedtaget at reservere i alt 80 mio. kr. til energi- og miljøområdet for perioden 2009-2012.

"Fremtidens Grønne Energisystem" rummer i stor udstrækning de indsatsområder, som er medtaget i Vækstforums handlingsplan på energi- og miljøområdet. Partnerskabets sammensætning og de økonomiske rammer, som partnerskabet råder over, vil åbne mulighed for iværksættelse af store, perspektivrige projekter til gavn for erhvervsudviklingen i Region Midtjylland på energi- og miljøområdet.

Regionen vil indgå en kontrakt med Aarhus Universitet, som leder af partnerskabet, til sikring af, at projekter og initiativer iværksættes i overensstemmelse med Vækstforums handlingsplan på energi- og miljøområdet og til gavn for erhvervsudviklingen i Region Midtjylland. Vækstforums Råd for Energi- og Miljøteknologi vil følge implementeringen af projektet og vurdere konkrete delprojekter og aktiviteter.

Bilag

- [Uddrag af ansøgning Fremtidens Grønne Energisystem](#)

1-33-76-23-19-09

9. Megasatsning fødevarer - Godkendelse af operatør og indstilling af bevillinger til rådgivningsindsats

Resumé

Et af initiativerne inden for Vækstforums megasatsning fødevarer er at iværksætte en særlig indsats for fødevarerådgivning. Formålet med indsatsen er at øge innovationskompetencerne i små og mellemstore virksomheder inden for fødevareområdet.

Væksthus Midtjylland indstilles i samarbejde med Videncenter for Fødevareudvikling (VIFU) som operatør for indsatsen.

Administrativ styregruppe indstiller,

- at Vækstforum godkender Væksthus Midtjylland som operatør i et formaliseret samarbejde med Videncenter for Fødevareudvikling (VIFU) til gennemførelse af en specialiseret fødevarerådgivningsindsats.
- at Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der af Region Midtjyllands erhvervsudviklingsmidler bevilges 8 mio. kr. i perioden 2010-2012.
- at Vækstforum indstiller til Erhvervs- og Byggestyrelsen, at der af EU's Regionalfondsmidler bevilges 4 mio. kr. i perioden 2010-2012.
- at der gives afslag til ansøgningen fra New Milestone.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vækstforum godkendte på sit møde den 24. november 2008 "Klog hverdagsmad som sund forretning - Strategi- og handlingsplan 2009-2011 for Vækstforums megasatsning på fødevareområdet". Vækstforum har i strategi- og handlingsplanen sat som mål at gøre Region Midtjylland til et førende internationalt innovationsmiljø på fødevareområdet med udgangspunkt i regionens styrkeposition med hensyn til viden og erhverv inden for fødevarer. Der er i handlingsplanen beskrevet tre overordnede initiativer: innovation, differentiering og kompetence.

Vækstforum besluttede på sit møde den 26. januar 2009 at indstille til Regionsrådet, at der i alt reserveres 31,24 mio. kr. i perioden 2009-2011 af de regionale erhvervsudvik-

---

lingsmidler til udmøntning af handlingsplanen. Der er reserveret 41,79 mio. kr. fra EU's Regionalfond til udmøntning af handlingsplanen.

Som følge af at udmøntningen af centrale dele af initiativerne inden for såvel innovation, differentiering og kompetence er blevet forsinkede med ca. et halvt år, vil størstedelen af megasatsningens budget forskydes tilsvarende, således at hovedparten af midlerne anvendes i perioden 2010-2012 i stedet for 2009-2011.

Anbefaling af operatør til fødevarerådgivning

Et af målene i Vækstforums strategi- og handlingsplan er, at der udvikles et nyt rådgivningskoncept med fokus på værdikæder. I handlingsplanens afsnit om initiativet kompetence er det beskrevet, hvordan der skal etableres en indsats med specialiseret rådgivning for virksomheder i fødevarerektoren. Rådgivningsindsatsen har til formål at øge innovationskompetencerne i små og mellemstore virksomheder.

Virksomheder i fødevarerektoren benytter sig kun i meget lille grad af de eksisterende tilbud inden for virksomhedsudvikling og rådgivning. Der er i løbet af forprojektet Megasatsning Fødevarer identificeret et behov for specifik fødevarerådgivning, virksomhedsudvikling og innovation i virksomheder i fødevarerektoren. Dette initiativ søger at løse denne udfordring gennem en udvikling af en fødevarerespecifik rådgivningsindsats.

Der er modtaget tre ansøgninger til operatør: Væksthus Midtjylland, VIFU og New Milestone. Ansøgningerne fra Væksthus Midtjylland og VIFU supplerer hinanden godt, og Væksthus Midtjylland og VIFU har efter dialog med Vækstforums sekretariat valgt at udarbejde en fælles ansøgning. Ansøgningen fra New Milestone opfylder ikke i tilstrækkelig grad kriterierne i ansøgningsmaterialet.

Anbefalingen af en ansøgning fra Væksthuset udarbejdet i fællesskab med VIFU er baseret på følgende kriterier:

Overordnet gælder for begge ansøgninger, at de lever op til kriterierne fastsat i ansøgningsmaterialet.

Væksthuset har stor erfaring med det organisatoriske set-up omkring virksomhedsudviklingsprogrammer.

Væksthuset er garant for, at indsatsen integreres i det eksisterende erhvervsservicesystem og dækker hele regionen.

VIFU besidder den nødvendige fødevarerespecifikke kompetence.

VIFU har erfaring som brobygger i erhvervsservicesystemet.

Væksthuset og VIFU vil - udover det grundlæggende rådgivningstilbud - udvikle nye, tværgående rådgivningstilbud.

Indhold

Målgruppen er små og mellemstore virksomheder inden for fødevarerektoren med et udviklingspotentiale. Som led i ønsket om en særlig indsats for virksomheder i fødevarerektoren er der et stærkt virksomhedsopsøgende element i programmet. Til at understøtte dette bliver der oprettet et særligt korps af fødevarereambassadører, bestående af ressourcepersoner f.eks. fra den lokale erhvervsservice. Deres opgave bliver at screene og identificere virksomheder inden for målgruppen.

En vigtig del af programmets formål er at udvikle nye rådgivningstiltag og innovationsfremmende initiativer. Til denne aktivitet etableres en dialogcirkel, bestående af repræ-

---

sentanter for relevante viden/forskningsmiljøer, rådgivningsvirksomheder og virksomheder inden for fødevarersektoren, udpeget af operatør. Dialogcirklen vil være aktiv gennem hele programperioden.

Programmet gennemføres i perioden 2010-2012.

Tilbuddene i programmet består af adgang til tilskud til specialiseret rådgivning/virksomhedsudvikling i form af:

- **Problemknuser**
- **Rådgiverteams**

Det tilstræbes, at der med anvendelsen af rådgiverteams inddrages værdikædeperspektiver og flere kompetencer. Der er sat en øvre grænse på 400 timer pr. virksomhed pr. forløb, i alt 45 rådgivningsforløb. Forventningen er dog, at timeforbruget pr. forløb vil være af varierende størrelse, hvorfor der kan forventes flere end 45 forløb.

Udover disse tilbud om rådgivning, sættes der i programmet fokus på en række nye tværgående tilbud. Eksempler på disse er:

- **Fødevarerpartnerskab.** Udvikling og afprøvning af et initiativ, hvor større erfarne virksomheder inden for fødevarersektoren i bred forstand bistår små og mindre erfarne virksomheder med at realisere udviklingspotentialer.
- **Food-race.** Udvikling og afprøvning af et sammenhængende udviklingsforløb, hvor deltagervirksomhederne via en vekselvirkning mellem eget arbejde, adgang til hjælp fra rådgivere/specialister og deltagelse i en række camps får konkretiseret og realiseret udviklingspotentialer.
- **Intensiv virksomhedsudvikling.** Udvikling og afprøvning af komprimerede udviklingsseancer over 2-3 dage, hvor deltagerne via et intensivt forarbejde får lejlighed til at præsentere og arbejde med deres potentiale sammen med de bedste indenlandske og udenlandske eksperter.

Effekten af programmets aktiviteter vil være, at de deltagende virksomheder i højere grad inddrager viden udefra og dermed bliver bedre til at realisere deres udviklingspotentialer og skabe vækst. Derudover forventes programmet at bidrage til at styrke de deltagende virksomheders innovationskompetencer.

Operatørfunktionen vil blive varetaget af Væksthus Midtjylland og VIFU i tæt samarbejde, med Væksthus Midtjylland som juridisk aftalepart.

Vækstforums fødevareråd får følgende ansvar i forhold til programmet:

- at rådgive om virksomhedernes behov
- at give input til kvalitetssikring af rådgivningen
- at vurdere indsatsens strategiske sigte
- at bidrage til udvikling af temaer og værktøjer, at monitorere programmets fremdrift
- at bidrage til evaluering.

Nedsættelse af et Advisory Board, som foreslået af ansøger, bliver derfor overflødig.

Evalueringen af programmet foreslås at omfatte dels en overordnet evaluering, der løbende følger programmets gennemførelse og målopfyldelse, og dels en måling af den økonomiske effekt af programmets indsats, herunder måling af deltagervirksomhedernes performance i forhold til innovation, internationalisering og indtjening.

Det forventes, at effektmålene i resultatkontrakten vil være:

- At der udvikles et nyt rådgivningskoncept med fokus på værdikæder
- At der skal udvikles og gennemføres nye, tværgående rådgivningstilbud
- At aktiviteterne i programmet gennemføres i samspil med det eksisterende erhvervsservicesystem og dækker hele regionen.
- At der etableres kontakt til minimum 160 virksomheder inden for fødevarersektoren.
- At mindst 50 af disse virksomheder bruger et eller flere af de nye rådgivningstilbud under programmet.
- At der sker en målbar udvikling af de deltagende virksomheders innovationskompetence. Der skal i resultatkontrakten opstilles mål for, hvor stor en del af rådgivningstilbuddene, der efterfølgende medfører innovation (i forhold til processer, produkter, teknologi, afsætning på nye markeder eller lignende).
- At der sker en målbar udvikling i deltagervirksomhedernes performance i forhold til innovation, internationalisering og indtjening.
- At de nye tilbud løbende vurderes og videreudvikles.

Økonomi

Det samlede budget for rådgivningsindsatsen er 19,2 mio. kr. over en 3-årig periode fordelt på regionale midler til erhvervsfremme, regionalfondsmidler samt virksomhedsfinansiering.

Budget	2010	2011	2012	I alt
Drift og udvikling af indsats	765.000	750.000	1.005.000	2.520.000
Afdækning af virksomheders behov	224.000	320.000	320.000	864.000
Udarbejdelse af rådgivningsplan	14.400	28.800	28.800	72.000
Evaluering af indsats	28.800	57.600	57.600	144.000
Rådgiverteams	2.240.000	3.200.000	3.200.000	8.640.000
Problemløser	1.280.000	2.240.000	2.240.000	5.760.000
Nye tværgående tilbud	200.000	500.000	500.000	1.200.000
I alt	4.752.200	7.096.400	7.351.400	19.200.000
Finansieringsplan	2010	2011	2012	I alt
Virksomheders medfinansiering	1.760.000	2.720.000	2.720.000	7.200.000
Region Midtjylland	1.658.867	3.043.067	3.298.066	8.000.000
EU, Regionalfond	1.333.333	1.333.333	1.333.333	4.000.000
I alt	4.752.200	7.096.400	7.351.400	19.200.000

Bilag

- [Ansøgning New Milestone operatør til rådgivningsindsats](#)
- [Ansøgning Væksthus Midtjylland og VIFU operatør til rådgivningsindsats](#)

1-33-76-23-9-08

10. Ansøgning fra FÆNGSLET om støtte til videreudvikling af projektet

Resumé

"Udviklings- og driftsfonden Fængslet" søger om støtte til den videre konceptudvikling, branding og fundraising. På grund af den finansielle krise ønsker ansøger at udskyde ansøgningen om og anvendelsen af de 7.5 mio. kr., som Vækstforum på sit møde den 26. januar 2009 indstillede til reservation ved EU's regionalfond. Ansøger søger om støtte til at fortsætte udviklingen af projektet indtil da.

Administrativ styregruppe indstiller,

at Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der bevilges 502.500 kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler til Fængslet til videreudvikling af projektet fordelt med 317.500 kr. i 2009 og 185.000 kr. i 2010. Det forudsættes, at der kan tages endelig stilling til ansøgning i 2011.

Beslutning

Vækstforum besluttede

- at udsætte behandlingen af ansøgningen fra FÆNGSLET og
- at en eventuel fremtidig bevilling gives efter dialog med og under forudsætning af en bevilling fra Horsens Kommune.

Sagsfremstilling

Vækstforum besluttede på sit møde den 26. januar 2009 at indstille det internationale oplevelsesfyrtårnsprojekt "Fængslet" til en foreløbig reservation på 7,5 mio. kr. fra EU's Mål 2, Regionalfonden under forudsætning af, at ansøger udarbejder en ny ansøgning, hvor der tages højde for ekspertpanelets bemærkninger.

Ansøgeren "Udviklings- og driftsfonden Fængslet" søger nu om muligheden for omlægning af den økonomiske støtte - konkret om et tilskud på 502.500 kr. til den videre udvikling af oplevelsescentret samt til fundraising. Samtidig ønsker "Udviklings- og driftsfonden Fængslet" fortsat at ansøge om de 7,5 mio. kr., som er reserveret ved Regionalfonden, men ønsker at udskyde anvendelsen af disse midler til 4. kvartal 2011 og ligeledes udskyde ansøgningen tilsvarende.

"Udviklings- og driftsfonden Fængslet" blev stiftet i oktober 2008 af Tækker Europa ApS med det formål at udvikle og drive oplevelsescentret "Fængslet" på et almennyttigt grundlag. Fængslet ApS havde en købsaftale med statens ejendomsselskab Freja Ejendomme A/S, hvor overtagelsesdatoen var den 1. juli 2009. Denne overtagelse var ikke mulig, da Fængslet ApS var et af de 12 af Tækker-koncernens 63 selskaber, som gik i betalingsstandsning den 8. juni 2009 som følge af finanskrisens indvirkning på selska-

bernes likviditetsberedskab. Tækker har hen over sommeren haft forhandlinger med Freja om at indgå en ny aftale vedrørende videre brug og senere overtagelse af Fængslet. Det har betydet, at Freja har besluttet at indgå en aftale med Fængslet Horsens ApS. Aftalen indebærer, at Fængslet Horsens ApS nu skal varetage den daglige drift, og at "Udviklings- og driftsfonden Fængslet" har fået mulighed for at arbejde videre med at udvikle oplevelsescentret og søge fondsmidler til realiseringen af centret. Det er til dette arbejde, at "Udviklings- og driftsfonden Fængslet" søger støtte fra Region Midtjylland og Horsens Kommune.

I aftalen mellem Freja og Fængslet Horsens ApS er overtagelsesdatoen udskudt til den 1. oktober 2013 og Freja dækker basisdriftsomkostningerne til el, varme, vand og nødvendigt vedligehold på op til en mio. kr. pr. år. Fængslet Horsens ApS er blevet berettiget til at bruge Fængslet til indtægtsgivende virksomhed med en nettoindtægt på op til 3 mio. kr. pr. år før der laves modregning. Derved vil Fængslet Horsens ApS have mulighed for at generere et økonomisk overskud på aktiviteterne i Fængslet og via dette kunne yde støtte til "Udviklings- og driftsfonden Fængslet" til den videre udvikling af oplevelsescentret og til fundraising.

Budget (ansøgt beløb)

	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Fundraising- kontaktarbejde	100.000 kr.	100.000 kr.
Fundraising – udarbejdelse af ansøgninger	275.000 kr.	50.000 kr.
Konceptudvikling	150.000 kr.	150.000 kr.
Branding	50.000 kr.	50.000 kr.
Presse og synlighedsaktiviteter*	20.000 kr.	
Netværksudvikling, regionalt, nationalt og internationalt**	10.000 kr.	10.000 kr.
Aktiviteter i Fængslet, besøg og rundvisninger*	15.000 kr.	
Koordinerende sekretariat**	20.000 kr.	
I alt	640.000 kr.	360.000 kr.

* søges dækket af Horsens Kommune, ** søges dækket af Region Midtjylland – resten af budgettet søges dækket med 50 procent af Horsens Kommune og 50 procent af Region Midtjylland.

Finansieringsplan

	4. kvartal 2009	1. kvartal 2010
Region Midtjylland	317.500 kr.	185.000 kr.
Horsens Kommune	322.500 kr.	175.000 kr.
I alt	640.000 kr.	360.000 kr.

Det ovenstående budget er et uddrag af det egentlige budget, idet det kun er de andele, som er ansøgt om støtte til hos Region Midtjylland og Horsens Kommune der er vist i tabellerne. Det samlede budget er vedhæftet som bilag. Støtten søges for 4. kvartal 2009 og 1. kvartal 2010 til at løbe de forskellige aktiviteter i gang. Det er ansøgers for-

ventning, at fundraisingen efterfølgende vil resultere i støtte til de videre faser, ligesom der fra Fængslet Horsens ApS forventes at kunne overføres midler til dækning af udviklingsomkostningerne i de kommende kvartaler.

Administrationens bemærkninger

Administrationen finder, at støtten til den videre conceptudvikling, branding og fundraising vil bidrage til at styrke muligheden for at realisere Oplevelsescentret Fængslet i den oprindelige form i stor skala, som Vækstforum i januar reserverede midler ved EU's regionalfond til - noget som i den aktuelle finansielle krisesituation ellers ville være vanskelig. Som sædvanlig vil Region Midtjylland indgå en resultatkontrakt med ansøger. I den vil det være en forudsætning, at de ansøgte midler bruges til dels at styrke konceptet og dels at afklare muligheden for at gennemføre projektet i stor skala gennem fundraising.

Bilag

- [Ansøgning inklusiv budget](#)

1-33-76-23-13-08

11. Ansøgning fra Elmuseet om færdigudvikling af oplevelseskoncept for World of Energy

Resumé

Elmuseet i Tange har søgt om et tilskud på 500.000 kr. til at udvikle museet til et internationalt oplevelsesfyrtårn med titlen "World of Energy". Tilskuddet skal sammen med øvrig finansiering benyttes til udvikling af design og detailprojektering af formidlingsdelen, udvikling af områdets arkitektur samt udvikling af prospektmateriale og forretningsplan.

Administrativ styregruppe indstiller,
--

at ansøgningen fra Elmuseet i Tange på 500.000 kr. indstilles til bevilling, desuagtet at ansøgningen ikke nåede ansøgningsrunden 31. oktober 2008 til videreudvikling af de internationale oplevelsesfyrtårne.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt, idet Vækstforum konstaterede, at forsinkelsen i forhold til ansøgningsfristen beroede på Vækstforums anbefaling om et samarbejde med en anden aktør.

Sagsfremstilling

Elmuseet i Tange søger om et tilskud på 500.000 kr. til at udvikle konceptet for projektet "World of Energy".

Elmuseet søgte - i forbindelse med at Region Midtjylland indhentede forslag til internationale oplevelsesfyrtårne - i efteråret 2007 om midler til at udvikle projektet "World of Energy". Elmuseet fik sammen med CAT Production i Århus samlet stillet 1 mio. kr. til rådighed til at gennemføre undersøgelse af et fælles koncept for et internationalt oplevelsesfyrtårn med fokus på energi og vind.

Resultatet af dette arbejde er afrapporteret i januar 2009, hvor konklusionen var, at der ikke er basis for at etablere et nyt energimuseum i Århus. Forudsætningen om et samarbejde mellem Elmuseet og CAT Production har medført et længere afklaringsforløb, hvilket har betydet at Elmuseet ikke har været i stand til at indsende en ansøgning til fase 4 i arbejdet med internationale oplevelsesfyrtårne med ansøgningsfrist 31. oktober 2008.

Elmuseet har valgt at arbejde videre for at skabe en udvikling og fornyelse af det eksisterende museum i Tange. Tanken er fortsat at udvikle et internationalt oplevelsesfyrtårn i form af World of Energy med fokus på energi, miljø og klimaforandringer. Med World of Energy er det tanken at gøre viden tilgængelig for alle, fremme livslang læring

og forståelse for energi som et bærende element i samfundet. Samtidig ønskes interessen for naturvidenskab, teknik med fokus på energi og miljø stimuleret.

For at komme videre i processen med udvikling af Elmuseet til World of Energy er der behov for en afklaring af:

- design og detailprojektering af formidlingsindholdet af World of Energy
- skitsering af arkitektur for hele området omkring Elmuseet med bygninger og omkringliggende udendørsområder til aktivitetspark
- udvikling af prospektmateriale og forretningsplan til brug for indhentning af investorer.

Med gennemførelse af projektet forventes det, at World of Energy kan tiltrække over 100.000 besøgende om året mod de pt. ca. 45.000 besøgende årligt. Projektet vil med et nyt indhold fremstå som en attraktion, der kan tiltrække mange besøgende og dermed have et erhvervsmæssigt perspektiv, hvor der skabes en betydelig beskæftigelse og omsætning.

Elmuseet har med udgangspunkt i udviklingsarbejdet søgt Region Midtjylland om et tilskud på 500.000 kr. til udvikling af design og detailprojektering af museets formidlingsindhold, udvikling af et skitseprojekt og model af "World of Energy" samt udvikling af prospektmateriale og forretningsplan.

Der er i ansøgningen angivet følgende budget og finansieringsplan:

Budget:

	Interne udgifter, Kr.	Eksterne udgifter, kr.	I alt, kr.
Design og detailprojektering	300.000	100.000	400.000
Arkitektur - skitseprojekt	100.000	700.000	800.000
Prospektmateriale	100.000	200.000	300.000
I alt	500.000	1.000.000	1.500.000

Finansiering

	Interne betalinger, kr.	Eksterne midler, kr.	I alt, kr.
Elmuseet 1.000 timer á kr. 500	500.000		500.000
Elmuseet	200.000		200.000
Viborg kommune		300.000	300.000
Region Midtjylland		500.000	500.000
I alt	700.000	800.000	1.500.000

Viborg kommune har bevilget et tilskud på 300.000 kr. til projektet.

Administrationens bemærkninger:

Elmuseet og CAT production har besluttet ikke at søge de store udviklingsmidler indenfor oplevelsesfyrtårnsprogrammet, hvorfor ansøgningen indstilles til drøftelse.

Administrationen finder dog, at koblingen mellem de bedste elementer fra et kulturhistorisk specialmuseum med et science center og en temapark med oplevelser, leg og læring er interessant og kan danne basis for etablering af et internationalt oplevelsesfyrtårn. Det er imidlertid ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere, om det er realistisk at kunne opnå en finansiering på 180 mio. kr. til ombygning af Elmuseet til et "World of Energy". Der er i ansøgningen angivet en mulighed for en etapeopdeling af etableringen af "World of Energy".

Bilag

- [Ansøgning fra Elmuseet i Tange om tilskud til udvikling af World of Energy](#)

1-33-76-23-25-09

12. Ansøgning om støtte til et regionalt vækstprojekt under Madkulturzonen

Resumé

Region Midtjylland er blevet kontaktet af Madkulturzonen med henblik på deltagelse i et regionalt vækstprojekt. Formålet med vækstprojektet er at styrke fokus på oplevelsesøkonomien og at udnytte potentialet i at tænke madkultur på tværs af fødevarerproducenter, kulturinstitutioner og turismeerhvervene. For at deltage i det regionale vækstprojekt er der behov for en kontant medfinansiering fra Region Midtjylland på 1 mio. kr. Derudover stiller Madkulturzonen med arbejde og viden svarende til 1 mio. kr. Projektet understøtter således Vækstforums satsning på oplevelsesøkonomi og ligger i tråd med Megasatsningen Fødevarer.

Administrativ styregruppe indstiller,

at Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der bevilges 1 mio.kr. af Region Midtjyllands erhvervsudviklingsmidler i 2010.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Regeringen har som en del af satsningen på kultur- og oplevelsesøkonomi afsat 40 mio. kr. til oprettelsen af fire oplevelseszoner.

De fire oplevelseszoner er:

1. Modezonen
2. Computerspilzonen
3. Madkulturzonen og
4. Musikzonen

Madeleines Madteater er blevet valgt som projektholder på madkulturzonen. Staten støtter Madkulturzonen med 8 mio. kr. i perioden fra 2010 - 2012, som svarer til 50 procent af budgettet. Formålet med madkulturzonen er at etablere et madkulturerhverv, der kobler kompetencer og økonomi fra allerede eksisterende erhverv såsom turisme, fødevarer, gastronomi, kultur, transport og oplevelsesudvikling. Målsætningen er at "genopfinde Danmark som et enestående værtsland, der kan tilbyde unikke madkulturoplevelser".

Et regionalt vækstprojekt

Region Midtjylland har således fået en henvendelse fra Madeleines Madteater om at deltage i et regionalt vækstprojekt. Et regionalt vækstprojekt er et initiativ eller projekt, der skal være med til at udvikle innovationsevnen hos de regionale virksomheder og skabe grundlag for nye samarbejder, nye produkter og nye forretningskoncepter i oplevelsesøkonomien. Arbejdet skal styrke madkulturen, her defineret som oplevelser, der bygger på kombinationen af fødevarer, måltid og værtskab. Det er meningen, at der skal være et vækstprojekt i hver region, og temaerne for de regionale vækstprojekter bliver defineret sammen med regionerne.

Det har resulteret i temaet "Sund fastfood med afsæt i dansk madkultur", som temaet for det regionale vækstprojekt i Region Midtjylland. Temaet knytter tråde fra såvel megasatsningen på fødevarer som arbejdet med oplevelsesøkonomi sammen i et tema. I fødevarerensatsningen er sundhed et af de bærende principper, og det regionale vækstprojekt vil være med til at skabe øget innovation indenfor sund fastfood. Projektet hører ikke ind under fødevarerensatsningen, men ligger fint i forlængelse af den. I udviklingen af turisme og oplevelsesøkonomi er der i flere sammenhænge arbejdet med udviklingen af oplevelser koblet til sundhed og mad. Desuden er det vurderingen, at der kan være et stort forretningspotentiale, og at det regionale vækstprojekt således kan bidrage til at skabe nye forretningsmuligheder og arbejdspladser efter projektets afslutning. Det er målet, at der skal udvikles nye koncepter for sund fastfood, som tager afsæt i dansk madkultur. Et samarbejde med fødevarerensatsningen skal være med til omsætte koncepterne til produkter, som kan købes fx til sportsarrangementer og på kulturinstitutioner.

Formålet med projektet er at udvikle sund fastfood, som kan konkurrere med eksisterende fastfood på smag, pris, tilberedningshastighed og servering og samtidig bygge på dansk madkultur. Der er mange kulturinstitutioner og kulturelle og sportslige events i regionen, hvor det i dag er muligt at købe fastfood, og her kunne der være mulighed for at supplere eller erstatte udvalget med sund fastfood. Region Midtjylland vil udbyde opgaven til eksterne aktører, som derefter skal indgå i innovationsforløbet og have kontakten med relevante virksomheder og øvrige regionale aktører og Madkulturzonen.

For at kunne deltage i et regionalt vækstprojekt er der behov for en kontant medfinansiering på 1 mio. kr. fra Region Midtjylland, hvilket svarer til 50 procent af budgettet. Madkulturzonen bidrager med arbejde og viden svarende til 1 mio. kr.

Budget

Udviklingskonsulenter (400 timer)	200.000 kr.
Innovationsværksted – drift, inventar og værktøjer	100.000 kr.
Prototype, udvikling af materialer mv.	500.000 kr.
Dokumentation og formidling	75.000 kr.
1 ud af 5 regionale camps (videnworkshop)	75.000 kr.
Bidrag til samlet markedsføring	50.000 kr.
Innovationstid og overordnet kommunikation*	1.000.000 kr.
I alt	2.000.000 kr.

*finansieres af Madkulturzonen

Finansieringsplan

Region Midtjylland	1.000.000 kr.
Madkulturzonen	1.000.000 kr.
I alt	2.000.000 kr.

Administrationens bemærkninger

I tillægget til den regionale partnerskabsaftale om vækst og erhvervsudvikling mellem regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland (af 17. juni 2008) fremgår det af punkt 11. Oplevelsesøkonomi at "Parterne vil støtte op om det nye nationale center for kultur og oplevelsesøkonomi og om, at erfaringerne fra de fire oplevelseszoner kommer hele landet til gavn". Det er administrationens opfattelse at en medfinansiering af et regionalt vækstprojekt vil være med til at forankre erfaringerne fra Madkulturzonen i Region Midtjylland. Initiativet kan finansieres af de midler, der er afsat i rammen til turisme i Handlingsplan 2009, som har til formål at sætte "fokus på udvikling af aktiviteter, der tager afsæt i en fælles national strategi for udvikling af turismen herunder fx udvikling af fælles markedsføringsplatform i forhold til det udenlandske marked".

1-01-76-16-08

13. Eventuelt.

Lars Aagaard anbefalede et tema-møde om de aktiviteter, som Vækstforum har iværksat med Væksthus Midtjylland som operatør. Dette vil blive taget op på et senere møde.

Ligeledes udbad Lars Aagaard sig en orientering om status for Navitas-projektet. Laurits B. Holm og Nicolai Vammen orienterede om sagen.

Heine Bach ønskede en orientering om udpegningsprocessen for det kommende Vækstforum. Bent Hansen orienterede kort om sagen.

TILLÆGSDAGSORDEN

1-33-76-23-3-09

14. Bevilling til Cross Media satsning

Resumé

Region Midtjylland har etableret et samarbejde med Region Nordjylland, seks kommuner og en række andre aktører om en større erhvervsmæssig satsning inden for Cross Media 2009-2012, målrettet mod virksomheder, der skaber vækst med kreative arbejdspladser og internationalt perspektiv i Midtjylland og Nordjylland.

Målet er at sikre de bedst mulige forudsætninger for udvikling af det erhvervsmæssige potentiale, der udspringer af innovation i grænseområderne mellem medier, teknologi og formidlingsformer. Deraf navnet "Cross Media".

Det indstilles, at Vækstforum godkender operatøren på satsningen, og at der – i samarbejde med Vækstforum Nordjylland – gives støtte til etablering af et Cross Media udviklingssekretariat til facilitering af samarbejdet, etablering af en Cross Media pulje, samt gennemførelse af strategiske udviklingsprojekter. Samlet beløb for Region Midtjylland over en 3-årig periode: 11,5 mio. kr. Region Nordjylland medfinansierer projektet med yderligere 5,75 mio. kr. ud fra en fordelingsnøgle på 2:1. Vækstforum Nordjylland har bevilget midlerne til Cross Media, men mangler at godkende operatøren samt styregruppens sammensætning.

Sekretariatet indstiller,

- at** Vækstforum godkender konsortiet bestående af Filmby Århus, The Animation Workshop, Alexandra Instituttet og Bretteville Hotspot som operatør på Cross Media satsningen.
- at** Vækstforum godkender styregruppens sammensætning.
- at** Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der bevilges 0,33 mio. kr. i 2009; 2,5 mio. kr. pr. år i perioden 2010-2011; samt 2,17 mio. kr. i 2012 af regionens erhvervsudviklingsmidler til etablering af et Cross Media udviklingssekretariat; i alt 7,5 mio. kr.
- at** Vækstforum indstiller til Regionsrådet, at der bevilges 0,33 mio. kr. i 2009; 1,33 mio. pr. år i perioden 2010-2011; samt 1,0 mio. i 2012 af regionens erhvervsudviklingsmidler til igangsætning af Cross Media udviklingsprojekter; i alt 4,0 mio. kr.
- at** Vækstforum søger at indarbejde cross-media-området i partnerskabsaftalen med staten.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Sagsfremstilling

Vækstforum godkendte på sit møde den 27. maj 2009 Cross Media-satsningen som et 3-årigt initiativ. Satsningen består af en Cross Media udviklingsindsats (i det følgende benævnt "udviklingssekretariat"), etablering af en Cross Media pulje (Vækstforum reserverede den 27. maj 2009 2,5 mio. kr. pr. år af regionalfondsmidlerne i perioden 2010-2012; i alt 7,5 mio. kr.), samt gennemførelse af strategiske udviklingsprojekter.

En satsning på Cross Media bygger på nogle af de brancher med størst vækstpotentiale, jf. erhvervsanalysen gennemført november 2008. Samme analyse afdækkede, at der er mangel på understøttende netværk, faglige og forretningsmæssige kompetencer, kvalificeret arbejdskraft, risikovillig kapital samt behov for bedre samspil mellem videninstitutionerne. Det er bl.a. disse vækstbarrierer, som Cross Media skal bearbejde og nedbryde.

Efter at have søgt en operatør i en åben ansøgningsrunde er der kommet én ansøgning. Ansøgningen kommer fra et konsortium bestående af Filmby Århus, The Animation Workshop, Alexandra Institutet og Bretteville Hotspot. Ansøgningen lever op til kriterierne for at drive Cross Media satsningen (ansøgning vedlagt som bilag). Konsortiet er i færd med at danne en forening, der skal stå som juridisk enhed for konsortiet.

Erhvervsmæssige mål

Konsortiets forslag til at løse opgaven følger intentionerne bag beslutningen i Vækstforum den 27. maj. Visionen for satsningen er at gøre Region Midtjylland og Region Nordjylland til ét internationalt innovativt kraftcenter for udvikling og produktion af Cross media, både forretningsmæssigt, teknologisk og indholdsmæssigt. Cross Media indsatsen skal fremme evnen til at arbejde på tværs af eksisterende og nye medieformater i medievirksomheder i de to regioner.

Med Cross Media erhvervsindsatsningen skal der skabes forudsætningerne for følgende:

- Flere innovative og kommercielt bæredygtige virksomheder i de to regioner med fokus på kraftcentrene Århus, Ålborg og Viborg
- Stærkere kreative miljøer med international tiltrækningskraft
- Udvikling og implementering af nye forretningsmodeller, der gør brug af mulighederne i de vidtgående teknologiske fremskridt.
- Dannelse af nye samarbejdsrelationer og partnerskaber, der vil medføre udvikling, produktion og salg af nye produkter.
- Styrkelse af synergien mellem europæiske, nationale og regionale erhvervsmæssige indsatser.
- Større bevidsthed i de lokale vækstmiljøer om relevante generelle erhvervsfremmeinitiativer

Hovedpunkter i en resultatkontrakt

Operatør og administration skal efter vedtagelse af satsningen udforme en resultatkontrakt. I denne forbindelse vil hovedpunkterne være:

- Antal projekter og nye samarbejder som faciliteres

- Kvaliteten af projekterne
- Internationale relationsdannelser
- Løbende formidling af satsningens resultater – i den professionelle verden og i offentligheden
- Fokus på at hente yderligere medfinansiering

Der vil blive arbejdet med en række kvantitative mål for resultatkontrakten.

Den forventede regionaløkonomiske effekt er vanskelig på nuværende tidspunkt at estimere, da der delvist er tale om et nyt arbejdsfelt, hvor ydelserne vil være skræddersyede til de erhvervs- og videnskæssige deltageres forudsætninger, ligesom indsatsen vil have forskellig vægt på områderne forretnings- og kompetenceudvikling, internationalisering, forskning og innovation samt talentudvikling.

Cross Media-satsningens indhold

Konsortiet foreslår, at udviklingsindsatsen organiseres med udgangspunkt i et sekretariat, der får base i Filmby Århus med en sekretariatschef og en assistent. Derudover bidrager de andre miljøer med en agent, som sidder forankret i de faglige miljøer og sikrer erhvervsmæssig og geografisk dækning. Under budgettet til udviklingsindsatsen/udviklingssekretariatet vil der skulle være midler værtskab (med finansiering af én stilling) for den europæiske forening af regionale filmfonde (CineRegio) samt almindeligt kontorhold. Hertil kommer, at der i budgettet er indlagt ca. 800.000 kr. i frie midler til facilitering af netværkssamarbejdet, som forventes udmøntet i en lang række konkrete tiltag med erhvervsparter.

Parterne bag konsortiet har arbejdet med Cross Media initiativer og aktiviteter siden begyndelsen af 2007, hvor regionerne blev involveret i udviklingsarbejdet. Konsortiet fremlægger derfor i deres ansøgning nogle færdigudviklede og medfinansierede initiativer og projekter, som er klar til igangsætning efter styregruppens godkendelse. Disse initiativer sætter fokus på seks indsatsområder (forretningsudvikling, kompetenceudvikling, internationalisering, tværregionalt samarbejde, forskning og innovation samt talentudvikling) og sikrer aktiviteter allerede fra det tidspunkt, hvor satsningen er vedtaget.

En af det kommende sekretariats første arbejdsopgaver bliver at udarbejde en regionalfondsansøgning (som forelægges Vækstforum i 2010) med henblik på etablering af en Cross Media-pulje, der skal anvendes som innovationsmidler inden for nogle definerede temaer. Konsortiet foreslår temaerne idéudvikling, talentudvikling og projektudvikling, men puljens temaer og strategiske formål skal endeligt fastsættes i samarbejde med styregruppen.

Cross Media styregruppen

Der udpeges en styregruppe for projektperioden, hvis rolle bliver at vurdere Cross Media-satsningens strategiske og virksomhedsrettede fokus, samt at have indsigt i og løbende styring med satsningen.

Styregruppen skal bestå af:

- 6 virksomhedsrepræsentanter udpeget af Vækstforum Midtjylland og Vækstforum Nordjylland
- 1 repræsentant udpeget af Væksthus Midtjylland
- 1 repræsentant udpeget af Væksthus Nordjylland

- 1 repræsentant for videninstitutionerne udpeget af Vækstforum Midtjylland og Vækstforum Nordjylland
- 1 observatør fra Region Midtjylland
- 1 observatør fra Region Nordjylland

Status i Region Nordjylland

Vækstforum Nordjylland har bevilget midlerne til Cross Media. Der mangler en godkendelse af operatøren samt styregruppens sammensætning, hvilket forventes at ske på Vækstforum Nordjyllands møde den 7. december 2009.

Langsigtet perspektiv

For at denne erhvervsindsatsning kan gøre Region Midtjylland og Region Nordjylland til ét internationalt innovativt kraftcenter for udvikling og produktion af Cross Media, skal der regionalt og tværregionalt arbejdes for sammenhæng og synergi i forhold til partnerskabsaftale med staten, Den Vestdanske Filmpulje, EU-programmer samt andre relevante fremtidige finansieringskilder.

Vækstforum vedtog 27. maj 2009, at der mulighed for at forlænge indsatsen med yderligere et år, såfremt en midtvejsevaluering viser tilfredsstillende effekt. Ambitionen er dog, at Cross Media-indsatsen skal skabe så gode resultater, at indsatsen fortsætter ud over rammen på fire år – både ved hjælp af eksterne finansieringskilder, men også en øget medlemsbetaling og kommercialisering af aktiviteterne.

Budget

Udgifter (i 1.000 kr.)	2009	2010	2011	2012	Subtotal	2013*	I alt
Cross Media udviklingssekretariat	500	3.750	3.750	3.250	11.250	3.750	15.000
Strategiske Cross Media projekter	500	2.000	2.000	1.500	6.000	2.000	8.000
Cross Media pulje**	0	3.750	3.750	3.750	11.250	3.750	15.000
I alt	1.000	9.500	9.500	8.500	28.500	9.500	38.000

* Beløbene for 2013 er reservationer, som først bevilges efter godkendt evaluering i 2012.

** Eftersom Cross Media puljen er finansieret af regionalfondens (EU's mål-2), så er udnyttelsen af denne pulje afhængig af 50 % medfinansiering fra kommuner, virksomheder eller andre parter. Derudover er det begge regioners hensigt at assistere sekretariatet i at øge puljens størrelse ved at søge yderligere medfinansiering fra relevante EU- og nationale fonde - i takt med at behovet for midler stiger.

Finansiering

Cross Media udviklingssekretariat (i 1.000 kr.)

Finansieringsplan	2009	2010	2011	2012	Subtotal	2013*	I alt
Region Midtjylland	333	2.500	2.500	2.167	7.500	2.500	10.000
Region Nordjylland	167	1.250	1.250	1.083	3.750	1.250	5.000
I alt	500	3.750	3.750	3.250	11.250	3.750	15.000

Strategiske Cross Media projekter (i 1.000 kr.)

Finansieringsplan	2009	2010	2011	2012	Subtotal	2013*	I alt
Region Midtjylland	333	1.333	1.333	1.000	4.000	1.333	5.333
Region Nordjylland	167	667	667	500	2.000	667	2.667
I alt	500	2.000	2.000	1.500	6.000	2.000	8.000

Cross Media pulje (i 1.000 kr.)

Finansieringsplan	2009	2010	2011	2012	Subtotal	2013*	I alt
Regionalfonden (Midtjylland)	0	2.500	2.500	2.500	7.500	2.500	10.000
Regionalfonden (Nordjylland)	0	1.250	1.250	1.250	3.750	1.250	5.000
I alt	0	3.750	3.750	3.750	11.250	3.750	15.000

* Beløbene for 2013 er reservationer, som først bevilges efter godkendt evaluering i 2012.

Bilag

- [CROSS MEDIA OPERATØR ANSØGNING \(9-10-09\)](#) (medsendt i papirform)

Mødedeltagere:

Bent Hansen, regionsrådsformand
Viggo Nielsen, regionsrådsmedlem
Poul Müller, regionsrådsmedlem
Carsten Kissmeyer, borgmester
Johannes Stensgaard, borgmester
Nicolai Wammen, borgmester
Viggo Thinggård, formand for HK Østjylland
Lauritz B. Holm-Nielsen, rektor
Lars Aagaard, adm. direktør
Lone Færch, direktør
Bodil Vilmand-Olsen, adm. direktør
Eva Nautrup, direktør
Heine Bach, områdedirektør

Fra administrationen deltog:

Bo Johansen, regionsdirektør
Lars Vildbrad, vicedirektør
Bent B. Mikkelsen, afdelingsleder
Henrik Brask Pedersen, afdelingsleder
Pia Fabrin, sekretariatet for Vækstforum
Jette Salling, sekretariatet for Vækstforum